

Rapport Commissie van Wijzen

Onze aanpak

Na een jaar werken en overleggen, stelde de Commissie van Wijzen net voor de kerstvakantie haar rapport voor. Dat ging niet ongemerkt voorbij. Een perslancering die vooral gericht was op kort door de bocht voor of tegenreacties. Het COV koos ervoor om niet mee te gaan in die polemiek, maar eerst echt de tijd te nemen om het rapport grondig te bestuderen.

Als het plan ook een verder leven krijgt op beleidsniveau zullen we daarnaast uiteraard ook in detail de technische en juridische haalbaarheid en consequenties van de maatregelen bestuderen. Jullie belangen en rechten zijn daarbij onze leidraad. Altijd.

Uitgangspunten van het COV

Bij de start van hun opdracht gaven we de commissie drie belangrijke uitgangspunten mee: Bescherm de leraar, zorg voor een stabiele job, maak werken in onderwijs werkbaar. We riepen de commissie op om binnen dit kader creatief aan de slag te gaan en niet te denken vanuit tekorten maar vanuit duurzame mogelijkheden.¹

Ondertussen hielden we ook ons COV-congres op 24 november. De drie uitgangspunten die we aan de commissie meegaven vormen ook een van de rode draden in de krachtlijnen en actualiteitsresoluties die daar gestemd werden en die je verder in deze Basis nog eens kan lezen. Samen met de COV-missie en visie vormen die krachtlijnen en actualiteitsresoluties een stevige leidraad en duidelijke toetsstenen voor onze standpunten en acties voor de volgende vijf jaar. We varen niet blind. We zullen niet schieten op alles wat ongevraagd in ons gezichtsveld komt. Maar als aan onze visie en standpunten geraakt wordt, als het statuut, de werkbaarheid en de kwaliteit van jouw job onder vuur komt te liggen, staan we klaar om gepaste actie te ondernemen. Zo willen wij het rapport van de Commissie van Wijzen aanpakken.

Statuut van het rapport

Het is niet de eerste keer dat er vanuit een overheid aan een groep deskundigen ge-

vraagd wordt om een rapport te schrijven met een toekomstvisie. Denk maar aan de commissie Beter Onderwijs met 58 adviezen en 10 speerpunten voor een kwaliteitsvol onderwijs. Ook deze commissie benadrukt dat het een coherent plan voor de toekomst op tafel legt. Vanuit een analyse van het Vlaamse onderwijs werden leidende principes bepaald en krachtlijnen uitgewerkt voor "een hedendaags leraren- en schoolorganisatiebeleid". De commissie stelt dat "de voorstellen en aanbevelingen niet los van elkaar mogen gezien worden. Vele hangen samen met elkaar, versterken elkaar of zijn zelfs broodnodig om andere voorstellen te kunnen implementeren." In zijn totaliteit stelt de commissie 70 maatregelen voor om het onderwijsberoep te waarderen en te versterken.

De commissie staat onder leiding van voorzitter (en pedagoog) Dirk Van Damme, eerder aan de slag als kabinetschef van minister Vandenbroucke toen die verantwoordelijk was voor onderwijs, en daarna jarenlang onderwijsdeskundige bij de OESO, en onder voorzitter Paul Yperman, tot voor kort de drijvende kracht achter de Jezuïetencolleges in Vlaanderen. Verder telt ze acht leden die niet in het onderwijs staan maar wel hun expertise bewezen hebben op het vlak van onderwijs, vier schoolleiders en vijf leraren. Alle leden zetelen uit eigen naam en niet als vertegenwoordiger van een of andere organisatie.

Dit is dus geen rapport van minister Weyts of van de commissie onderwijs van het Vlaams parlement. Het werd wel in opdracht van de Vlaamse regering gemaakt maar vertolkt niet noodzakelijk de overtuiging van de meerderheid in het Vlaams parlement. Of het rapport ook na onderhandelingen en intensief sociaal overleg zijn vertaling zal krijgen in een toekomstplan voor onderwijs hangt van de volgende Vlaamse regeringen en de sociale partners af. De commissie hoopt alleszins dat het rapport een plaats kan krijgen in het volgende regeringsakkoord.

Ook belangrijk om te weten: de commissie erkent zelf dat de tijd te kort was om alle voorstellen en aanbevelingen in hun volle techniciteit te bekijken. Dit is dus geen plan dat klaar is om uitgerold te worden. We weten uit ervaring hoe belangrijk het is om elke voorgestelde maatregel te toetsen op zijn juridische en technische haalbaarheid. Dat moet dus ook nog gebeuren met deze aanbevelingen.

Een grondige analyse

In de pers lazen jullie ongetwijfeld over enkele maatregelen die in het rapport staan. Denk maar aan de invoering van de 38-uren week, het mandaat voor de directeurs, evolutie naar functieverloning, het inductiejaar voor startende leraren, het snoeien in de verlostelsels, ... Het zijn maatregelen die niemand onberoerd laten. Ze raken immers aan de werkbaarheid en kwaliteit van jouw job.

Het COV heeft ervoor gekozen om niet meteen te schieten op elke losse maatregel die de pers haalde maar te starten met een

grondige analyse van het geheel. Als organisatie vragen we immers al heel lang naar een duurzaam en alomvattend plan voor ons onderwijs dat kan uitgerold worden over de legislaturen heen en uiteindelijk voor een echte versterking van dat onderwijs kan zorgen. Zo'n plan en visie hebben we alleszins gemist de laatste jaren. Ook al zijn we het niet eens met bepaalde standpunten van de commissie, dan nog vinden we het belangrijk genoeg om het plan in zijn geheel te bekijken en grondig te toetsen aan onze visie, missie en krachtlijnen. Als het plan ook een verder leven krijgt op beleidsniveau zullen we daarnaast uiteraard ook in detail de technische en juridische haalbaarheid en consequenties van de voorgestelde maatregelen bestuderen. Jullie belangen en rechten zijn daarbij onze leidraad. Altijd.

Laat je stem horen

Maar eerst willen we met jullie in gesprek gaan. Onze algemeen secretaris Marianne Coopman en adjunct-secretaris Hilde Lavrysen komen in elke provincie het rapport en de COV-aanpak ervan voorstellen. Kon of kan je er niet bij zijn maar wil je wel je stem laten horen? Lees dan het rapport op de website van Onderwijs Vlaanderen en vul onze bevraging in:

<https://bit.ly/reageerophetrapport>

Goed onderwijsbeleid maken we samen. Heel erg bedankt voor jullie bijdrage!

1. Marianne Coopman, Driehoeksmeting, Basis-11, 17/12/2023, 2-3